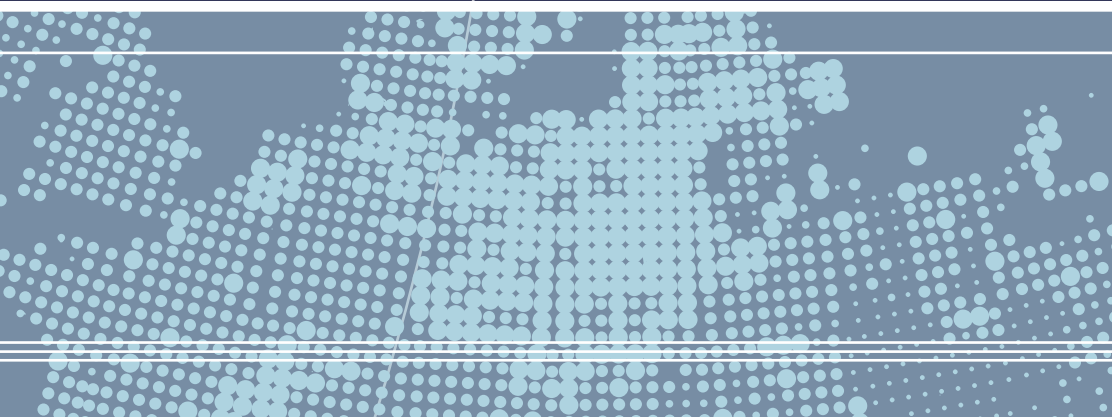

Eionet unește

Eionet origine și structură

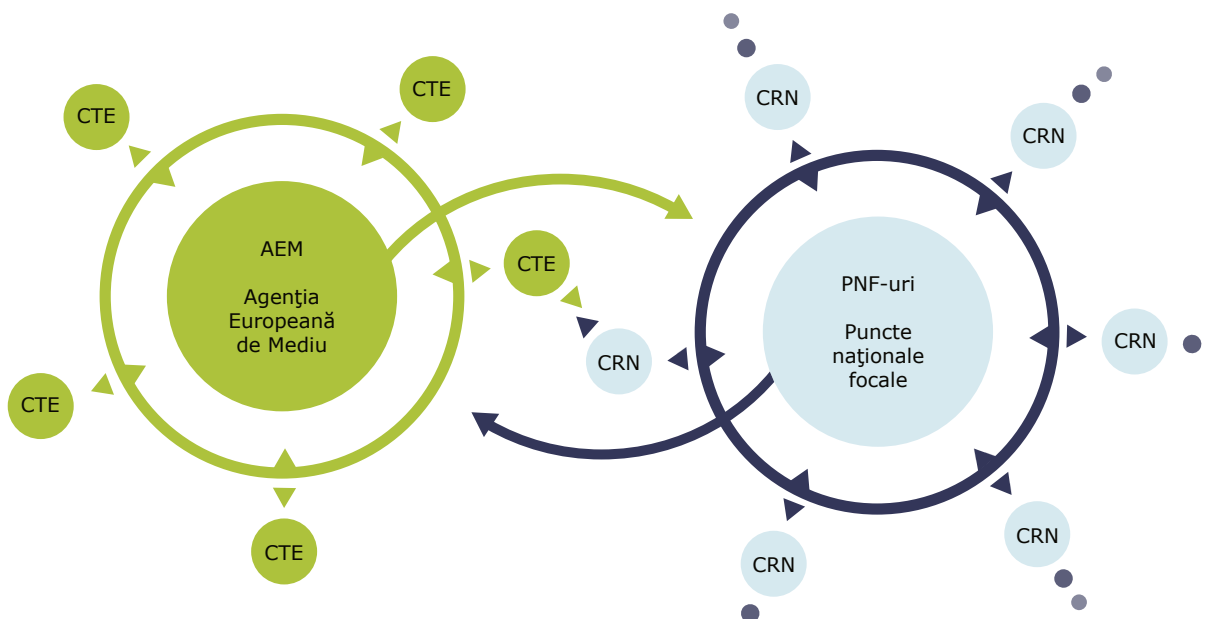
Misiunea rețelei Eionet

Rețeaua europeană de informare și observare a mediului (Eionet) are ca scop furnizarea unor date de actualitate, a căror calitate este garantată, a unor informații și estimări necesare evaluării situației mediului înconjurător din Europa și a presiunilor la care acesta este supus. Eforturile noastre permit factorilor de decizie politici să ia hotărârile corecte pentru protejarea mediului la nivel național și european și să monitorizeze eficiența politicilor și măsurilor luate.

➤ Rețeaua Eionet are o relație de parteneriat cu Agenția Europeană a Mediului (AEM) și cu țările membre și țările participante. Această rețea cuprinde AEM-ul în sine, un număr de Centre tematice europene (CTE-uri) și aproximativ 900 de experți din 37 de țări de la peste 300 agenții naționale de mediu, precum și de la alte organizații care se ocupă cu colectarea de informații de mediu. Acestea sunt puncte naționale focale (PNF-uri) și centre naționale de referință (CRN-uri).

Parteneriatul cu Eionet-ul este crucial pentru AEM în vederea colectării și organizării datelor și pentru studierea și difuzarea informațiilor. Infrastructura informatizată (cunoscută și ca e-Eionet) stă la dispoziția organizațiilor și membrilor rețelei. Această broșură descrie structura, metodele de lucru, rezultatele și activitățile viitoare ale Eionet-ului.

Eionet origine și structură

Rețeaua Eionet s-a dezvoltat odată cu AEM

Rețeaua Eionet a fost înființată în 1994 și a devenit o sursă binecunoscută de date și informații de calitate referitoare la situația mediului în Europa și la presiunile și influențele exercitate asupra acestuia. Pe măsură ce a crescut numărul țărilor membre ale AEM, a crescut și rețeaua Eionet.

➤ În 1994, AEM avea 18 țări membre iar rețeaua Eionet cuprindea 15 state membre ale UE: Austria, Belgia, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Olanda, Portugalia, Spania, Suedia și Marea Britanie și trei țări din Asociația Europeană a Liberului Schimb: Islanda, Liechtenstein și Norvegia.

În 1996, cele 10 țări din centrul și estul Europei candidate la intrarea în UE: Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România, Republica Slovacă și Slovenia au început să se implice în activitățile AEM și să-și dezvolte propriile rețele naționale. Cele mai multe s-au alăturat AEM în ianuarie 2002 împreună cu alte țări interesate precum Cipru, Malta și Turcia. În 2003, toate aceste țări erau membre ale AEM și se implicau activ în rețeaua Eionet, făcând să crească numărul membrilor la 31. AEM a fost primul organism european care și-a deschis porțile către țările candidate. Astăzi, Elveția, Albania, Bosnia-Herțegovina, Croația, Republica Federativă Iugoslavă a Macedoniei, Serbia și Muntenegru participă în cadrul Eionet la programele AEM înainte de a deveni țări membre.

Prin intermediul rețelei Eionet, AEM strânge date referitoare la mediu din țările membre, concentrându-se asupra actualității, validității și calității ridicate a acestor date. Acestea constituie baza unor evaluări și informări transmise prin intermediul site-ului AEM. Aceste informații susțin procesele de management al mediului, elaborarea de politici și estimări privind mediul și participarea la nivel național, european și global.

Eionet origine și structură

Centrul tematic european (CTE)

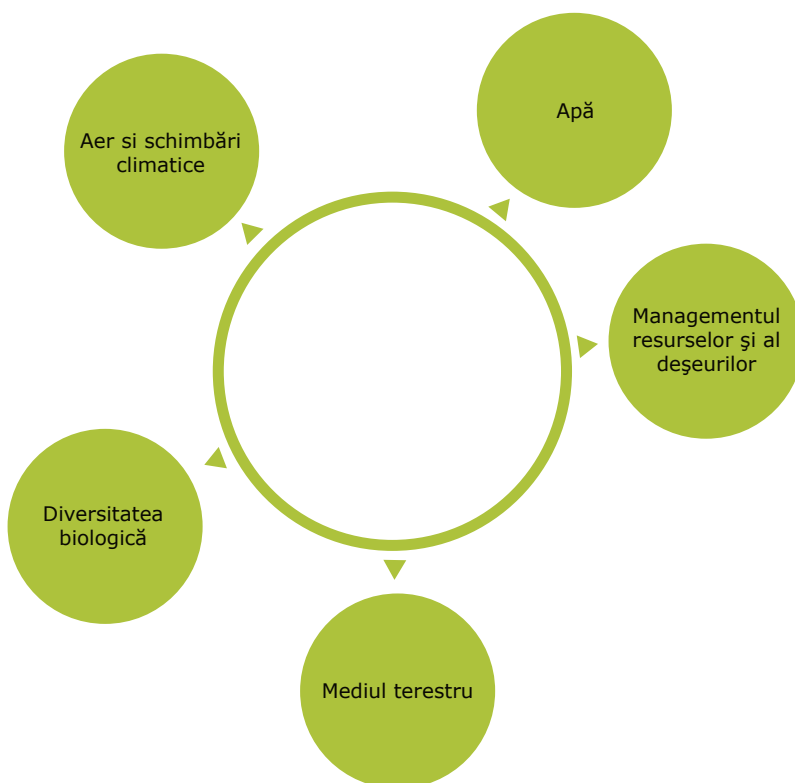
O grupare de organizații din țările membre AEM cu experiență specifică în domeniul mediului contractate de AEM pentru a sprijini implementarea programului de lucru al AEM.

► Centrele tematice europene (CTE-uri) sunt centre de cercetare tematică contractate de AEM pentru a îndeplini anumite sarcini care se regăsesc în strategia AEM (agenda de lucru pe cinci ani) și în planurile de management anuale. Acestea sunt desemnate de consiliul director al AEM conform unui proces de selecție la nivel european și funcționează în subordonarea AEM, în anumite domenii specifice. Fiecare CTE are în componența lui o organizație de bază și organizații specializate dintr-o sferă specifică de cercetare a mediului în parteneriat cu punctele naționale, ceea ce duce la combinarea resurselor în arii specifice de expertiză.

Lucrând împreună cu țările membre și țările participante, CTE-urile facilitează obținerea de date și informații de la diferitele țări și oferă rapoarte și alte servicii pentru AEM și rețeaua Eionet.

În prezent CTE-urile acoperă cinci domenii: aer și schimbări climatice, apă, mediul terestru, deșeurile și fluxul de materii, precum și protecția naturii și a biodiversității. Ultimele două CTE-uri vor fi înlocuite în 2005 prin structuri noi vizând managementul resurselor și al deșeurilor și, respectiv, de diversitatea biologică.

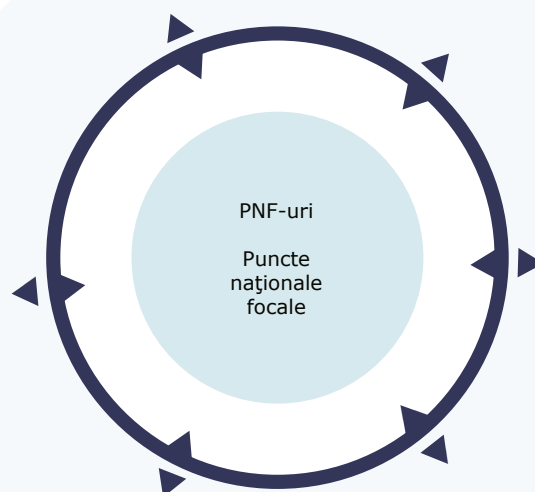
Eionet origine și structură

Punct focal național (PFN)

Este reprezentat de un expert sau un grup de experți din cadrul organizațiilor naționale de mediu desemnat și finanțat de țara respectivă și aprobat a fi principalul punct de contact al AEM. PFN coordonează rețeaua națională alcătuită din mai multe centre naționale de referință (CRN-uri) pentru a sprijini aplicarea programului de lucru a AEM.

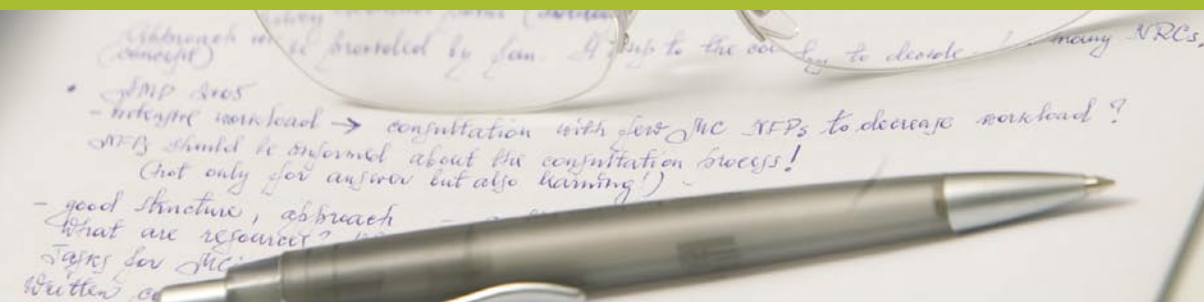
➤ PFN-urile sunt principalele puncte de contact ale AEM în țările membre. Sarcina lor este de a coopera cu AEM și CTE-urile și de a coordona la nivel național activitățile cuprinse în strategia AEM. Metodele de lucru diferă de la țară la țară. Acest lucru reflectă parțial natura sistemelor naționale legate de mediul înconjurător, acolo unde își au sediul. Spre exemplu, anumite PFN-uri fac parte din agenții ale mediului, altele din ministere ale mediului înconjurător; unele sunt parte integrată a administrațiilor centrale, naționale, altele operează în sisteme descentralizate, uneori federale.

PFN-urile mențin și dezvoltă rețeaua națională, facilitează și coordonează contacte, cereri și livrări între organizațiile naționale și cele ale UE. În plus, ele acționează cu titlu de consilier pe lângă membrii consiliului director și contactează alte rețele, cum ar fi Eurostat. Pentru a promova cele mai importante publicații ale AEM, multe PFN-uri organizează întâlniri și emit comunicate de presă.

Eionet origine și structură

Din agenda PFN din Germania:

Luni	Recepționarea documentației pentru întrunirea PFN/Eionet din februarie Identificarea CRN-urilor potrivite și a altor experți pentru a distribui rapoarte: Planul anual de management al AEM/Politica de traduceri a AEM/propunere pentru revizuirea structurii rețelei Eionet
Marti	Atenționare către CRN Calitatea aerului: trebuie prezentat raportul lunar referitor la ozon! Trimitere fișiere la Circa: informațiile referitoare la proiectul național al CLC Verificarea calitativă: traducerea raportului anual al AEM Invitație de participare la prezentarea raportului anual al AEM din partea CTE pentru Mediul Terestru pentru atelierul anual Eionet. Redirecționare către Land Cover CRN, vezi Luni
Miercuri	Recepționarea schiței de raport AEM asupra energiei Trimitere document către CRN Energie pentru comentarii — atenționare pentru verificarea exactității informațiilor naționale Pregătirea întrunirii naționale Eionet: invitații, agendă, buget Telefon la PFN Norvegia, Bulgaria, Olanda pentru a discuta revizuirea structurii Eionet
Joi	CTE pentru Deșeuri, cerere de informații asupra politicilor și măsurilor luate. Identificare surse informații Răspuns de la CRN pentru Ape și CRN pentru Natură privind întrunirea PFN/Eionet. Nici un răspuns de la CRN pentru Emisii Poluante (atenționare săptămâna viitoare!) Redactarea rezumatului comentariilor la schița Raportului 'Semnale de mediu 2004'
Vineri	Informarea membrilor consiliului director/manager din eșalonul superior referitor la performanțele țării în materie de flux de date prioritare către AEM Pregătirea raportului privind evoluția procesului către consiliul director pentru a-l informa asupra viitoarei întruniri a AEM

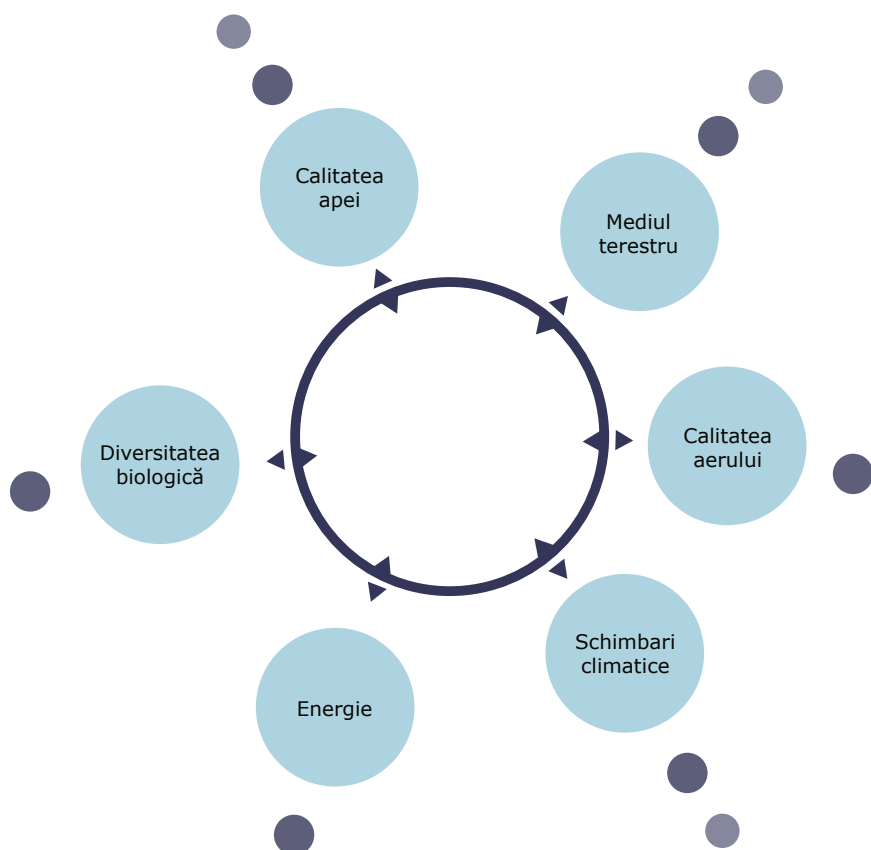
Eionet origine și structură

Centre de referință naționale (CRN-uri)

Un expert sau un grup de experți din cadrul organizațiilor naționale de mediu, desemnate în țara respectivă pentru a coopera cu AEM și cu Centrele tematice europene competente în anumite domenii specifice conform programului de lucru al AEM.

► Centrele de referință naționale (CRN-uri) sunt desemnate de țările membre. Acestea sunt alcătuite din experți sau grupuri de experți care aparțin unor organizații naționale; colectează și oferă în mod regulat date despre mediu la nivel național și/sau posedă cunoștințe relevante în diverse domenii legate de mediu, monitorizează sau simulează situații. CRN-urile au domenii specifice de activitate, spre exemplu calitatea aerului, schimbările climatice, calitatea apei râurilor, managementul deșeurilor, biodiversitatea, energia și multe altele. Ele joacă un rol activ în coordonarea tehnică a acestor probleme la nivel național și lucrează împreună cu AEM și CTE-urile din domeniu. Structura CRN variază în funcție de cerințele și prioritățile strategiei AEM.

Eionet — istoria unui succes

➤ Grupul Eionet este alcătuit din manageri PFN și CTE, reprezentanți ai Comisiei Europene și ai AEM și se întâlnește de trei ori pe an cu aproximativ 70-80 de participanți. Rezultatele acestor discuții sunt prezentate la ședințele consiliului director al AEM, ședințe care au loc de două sau trei ori pe an și, astfel, oferă sprijinul necesar în procesul de luare al deciziilor la nivelul politicilor de mediu.

Fiecare CTE invită în mod regulat CRN-urile la intilnirile anual tematice ale Eionet unde sunt prezentate rezultatele, se discută și se aprobă viitoarele strategii împreună cu reprezentanții fiecărei țări. Aceste reuniuni ajută la menținerea și strângerea contactelor între CTE-uri și CRN-uri ca și între țările membre ale AEM.

Eionet — istoria unui succes

Pe baza datelor provenite de la partenerii Eionet, AEM a identificat un set de priorități în ceea ce privește fluxurile anuale de date. Aceste date, culese în prezent din domenii precum calitatea aerului, emisii poluante, ape interioare, ape marine și de coastă, soluri contaminate, conservarea naturii și acoperirea teritoriului, sunt utilizate pentru actualizarea setului principal de indicatori care formează baza rapoartelor și estimărilor AEM. AEM elaborează un raport anual referitor la progresele efectuate de fiecare țară membră în ceea ce privește livrarea datelor. Acest exercițiu este un instrument util pentru evaluarea performanțelor la nivel de țară și pentru încurajarea tuturor țărilor să-și îmbunătățească aceste performanțe. Datele și informațiile care au fost deja raportate de țările din cadrul UE sau obligațiile internaționale sunt utilizate pe cât de mult posibil în cadrul rețelei Eionet. Acest lucru înseamnă că datele strânse o dată la nivel național pot fi folosite în mai multe scopuri la nivel național, al UE și la nivel internațional.

Abordarea problemelor de mediu necesită un efort european concertat. Rețeaua Eionet a jucat un rol important în realizarea acestei cooperări. Rețeaua Eionet acopera în prezent aproape întreaga Europa și are la activ 10 ani de dezvoltare durabilă.

Rețeaua face legătura între estimările cele mai bune la nivel național referitoare la problemele legate de mediu și cei mai buni factori de decizie politici la nivel național și european.

Eionet — istoria unui succes

➤ Un exemplu pentru felul în care AEM a publicat primul raport tematic bazat pe indicatori asupra stării și presiunilor exercitate asupra mediului european este: *Apele 'Europei': o informare pe baza indicatorilor* în 2003:

- Septembrie 2002, AEM cere actualizarea anuală a fluxurilor prioritare de date despre apă de la PFN-uri și de la CRN-urile specializate în ape din 37 de țări;
- Septembrie–Decembrie 2002, CRN-urile livrează electronic datele către baza de date centrală a AEM;
- Ianuarie–Aprilie 2003, CTE Water efectuează verificări importante de calitate în parteneriat cu CRN-urile și livrează datele validate către AEM pentru încărcarea acestora în baza de date de pe internet, Waterbase (Baza de date a situației apei);
- Aprilie–Iunie 2003, CTE Water utilizează datele, la care se adaugă date din alte surse europene pentru a actualiza fișele de indicatori ce urmează a fi utilizați în raportul privind situația apei;
- Iulie 2003, Experții CTE pentru Ape și AEM se pun de acord asupra schiței finale a raportului și o distribuie prin intermediul rețelei electronice Eionet (e-Eionet) pentru comentarii și validare;
- Septembrie–Octombrie 2003, AEM și CTE pentru Ape elaborează versiunea finală, iar AEM o trimite pentru tipărire și apoi spre difuzare fiecărei țări membre;
- Noiembrie 2003, raportul este tipărit și publicat și în versiune electronică pe site-ul AEM și sunt demarate măsurile de promovare publică.

Eionet — istoria unui succes

Diferite țări au beneficiat de sfaturile, expertizele și experiența împărtășite în dezvoltarea capacităților naționale, mai ales în ceea ce privește strângerea și managementul datelor și în producerea și difuzarea informațiilor relevante.

CTE-urile înființate se ocupă de principalele teme legate de mediu, iar includerea acestora în rețeaua Eionet întărește legăturile dintre diferitele țări și AEM.

Comunicarea intensă dintre CRN-uri și CTE-uri a îmbunătățit calitatea datelor la nivel național și european și, în cazul multora dintre țări, a ajutat la întărirea capacităților sistemelor naționale de monitorizare. Calitatea timpurie de membru al AEM și Eionet a ajutat noile state membre ale UE să-și mărească numărul analizelor de profil asupra problemelor legate de mediu și au influențat natura și extinderea sistemelor naționale de monitorizare.

Datele pe care țările sunt obligate să le raporteze la nivel european sunt colectate și analizate de o manieră transparentă de către AEM și CTE-uri pentru a crea o imagine asupra stării și presiunilor la care este supus mediul european. Astfel, a devenit posibil să se evalueze performanțele în materie de protecție a mediului ale diferitelor țări. Mai mult, țările membre ale AEM sunt încurajate să-și dezvolte propriile rețele naționale într-un mod care să asigure compatibilitatea cu cerințele UE și cu cele internaționale.

Eionet in viitor

- Necesitățile de informare asupra mediului sunt în plină evoluție. Creată la început ca un organism de furnizare de date și informații privind mediul înconjurător, AEM se află acum în strânsă legătură cu Parlamentul European, Comisia Europeană și țările membre ale acestora, nu numai pentru furnizarea de informații asupra stării mediului, dar și pentru a contribui la evaluarea politicilor de mediu și a sectoarelor conexe. De-a lungul următorilor cinci ani, AEM și rețeaua Eionet își vor extinde activitatea pentru a sprijini aplicarea unui număr variat de strategii.

AEM și rețeaua Eionet lucrează pe patru direcții tematice majore în conformitate cu prevederile celui de-al șaselea program de acțiune pentru protecția mediului al Uniunii Europene. Acestea sunt:

- abordarea schimbărilor climatice;
- abordarea pierderii biodiversității și înțelegerea modificărilor spațiale;
- protejarea sănătății omului și a calității vieții;
- utilizarea durabilă și managementul resurselor naturale și al deșeurilor.

Fiecare dintre acestea este influențată de activități conexe care trebuie, de asemenea, luate în considerare, spre exemplu, agricultura, industria chimică, sistemul energetic, transportul și planificarea utilizării teritoriului. Au fost făcute progrese în integrarea problemelor și informațiilor referitoare la mediu în politicile sectoriale, mai ales în transporturi și se lucrează la integrarea mai aprofundată a aspectelor de mediu în domeniul energetic și al agriculturii.

Eionet în viitor

Rețeaua Eionet a contribuit în mod semnificativ și va continua să o facă în viitor la:

- evaluarea evoluției către îndeplinirea țintelor Protocolului de la Kyoto cu informări cât mai exacte și mai actualizate privind emisiile de gaze cu efect de seră și prin compararea Europei cu alte regiuni ale lumii;
- ridicarea indicatorilor de performanță privind politicile referitoare la biodiversitate, mai ales pentru aplicarea programului Natura 2000, ținta 2010 pentru stoparea pierderilor în materie de biodiversitate și asigurarea legăturii cu domeniile conexe;
- susținerea necesităților în materie de evoluție spațială în baza inițiativelor europene și globale incluzând strategiile tematice referitoare la mediul marin și terestru;
- dezvoltarea în continuare a Eurowaternet, rețeaua europeană de monitorizare a apelor pentru a susține raportarea privind starea apei, directiva cadru privind apa și alte directive conexe precum și aplicarea sistemului european de informații în materie de ape;
- evaluarea expunerii populației la agenți poluanți din aer;
- evaluarea impactului de mediu și economic al dezastrilor naturale și tehnologice;
- evaluarea fluxurilor de deșeuri și materiale pentru a sprijini reducerea volumului deșeurilor precum și a resurselor implicate în procesele economice.

➤ Rețeaua Eionet a evoluat în mod considerabil de-a lungul primilor 10 ani de viață. Astăzi, ea este gata să-și adapteze structura la problemele și prioritățile în schimbare. Prin intermediul rețelei Eionet, țările membre ale AEM depun eforturi pentru a transpune în realitate viziunea unei abordări integrate a aspectelor de

mediu în Europa. Sprijinirea evaluării politicii legate de mediu și a dezvoltării prin intermediul parteneriatului și al informațiilor împărtășite așa cum arată cazul rețelei Eionet, constituie un model de succes care poate fi transferat și în alte părți ale globului, creând astfel punți de legatură mai strânse între acestea.

Instituțiile PFN-urilor

Țări membre AEM

Austria

Umweltbundesamt (UBA)
<http://www.umweltbundesamt.at/>

Belgia

Intergewestelijke Cel voor Leefmilieu (IRCEL)
<http://www.irceline.be/>

Bulgaria

Executive Environment Agency
<http://nfp-bg.eionet.eu.int/ncesd/index.html>

Cipru

Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment
<http://www.cyprus.gov.cy/>

Danemarca

National Environmental Research Institute (NERI)
<http://www.dmu.dk/>

Estonia

Estonian Environment Information Centre
<http://www.keskkonnainfo.ee/>

Finlanda

Finnish Environment Institute
<http://www.ymparisto.fi/>

Franța

Institut Français de l'Environnement (IFEN)
<http://www.ifen.fr/>

Germania

Umweltbundesamt (UBA)
<http://www.umweltbundesamt.de/>

Grecia

Ministry for the Environment, Physical Planning and Public Works
<http://www.minenv.gr>

Ungaria

Ministry of Environment and Water
<http://www.ktm.hu/>

Islanda

Environment and Food Agency
<http://www.ust.is/>

Irlanda

Environmental Protection Agency
<http://www.epa.ie/>

Italia

Agenzia per la Protezione dell'Ambiente e per i Servizi Tecnici (APAT)
<http://www.apat.gov.it/>

Letonia

Latvian Environment Agency
http://www.varam.gov.lv/varam/P_inst/Elva.htm

Liechtenstein

National Office for Forests, Nature and Landscape
<http://www.llv.li/amtstellen/llv-awnl/llv-awnl-home.htm>

Lituania

Environmental Protection Agency
<http://aaa.am.lt/VI/>

Luxemburg

Ministère de l'Environnement
<http://www.environnement.public.lu/>

Malta

Malta Environment and Planning Authority
<http://www.mepa.org.mt/>

Marea Britanie

Department for Environment, Food and Rural Affairs (DEFRA)
<http://www.defra.gov.uk/>

Olanda

National Institute of Public Health and Environmental Protection
<http://www.rivm.nl/>

Norvegia

Norwegian Pollution Control Authority
<http://www.sft.no/>

Polonia

Chief Inspectorate for Environmental Protection
<http://www.gios.gov.pl/>

Instituțiile PFN-urilor

Portugalia

Institute of Environment
<http://www.iambiente.pt/>

Republica Cehă

Czech Environmental Institute
<http://www.ceu.cz/>

Republica Slovacă

Slovak Environmental Agency
<http://www.sazp.sk/>

România

Ministry of Waters and Environmental Protection
<http://www.mappm.ro/>

Slovenia

Environment Agency of the Republic of Slovenia
<http://www.arso.gov.si/>

Spania

Ministerio de Medio Ambiente
<http://www.mma.es/>

Suedia

Swedish Environmental Protection Agency
<http://www.naturvardsverket.se/>

Turcia

Ministry of Environment
<http://www.cevre.gov.tr/>

Țări care cooperează cu AEM

Albania

Ministry of Environment
<http://www.managenergy.net/actors/A2291.htm>

Bosnia-Herțegovina

Federal Ministry for Physical Planning and Environment
<http://www.fmpuio.gov.ba/>

Croația

Croatian Environment Agency
<http://www.azo.hr/default.asp>

Elveția

Swiss Agency for the Environment, Forests and Landscape (SAEFL)
<http://www.umwelt-schweiz.ch/buwal/de/>

RF a Macedoniei

Ministry of Environment and Physical Planning
<http://www.moep.gov.mk/default-MK.asp>

Monaco

Bureau de la Coopération Internationale
<http://www.gouv.mc/>

Serbia și Muntenegru

European Integration Office
<http://www.feio.sv.gov.yu/>

България Belgique/België Česká republika Danmark Deutschland Eesti Ελλάδα España
 France Ireland Island Italia Κύπρος Latvija Liechtenstein Lietuva Luxembourg Magyarország
 Malta Nederland Norge Österreich Polska Portugal Romania Slovenija Slovenská republik
 Suomi/Finland Sverige Türkiye United Kingdom България Belgique/België Česká repub-
 Danmark Deutschland Eesti Ελλάδα España France Ireland Island Italia Κύπρος Latv-
 ienština Liechtenstein Lietuva Luxembourg Magyarország Malta Nederland Norge Österre-
 ich Österreich Polska Portugal Romania Slovenija Slovenská republika Suom-
 i/Finland Sverige Türkiye United Kingdom България Belgique/België Česká repub-
 lica Danmark Deutschland Eesti Ελλάδα España France Ireland Island Italia Κύπρος
 Latvija Liechtenstein Lietuva Luxembourg Magyarország Malta Nederland Norge Österre-
 ich Österreich Polska Portugal Romania Slovenija Slovenská republik
 Suomi/Finland Sverige Türkiye United Kingdom България Belgique/België Česká repub-

Pentru informații suplimentare

AEM:

<http://www.AEM.eu.int/>

Lista PFN-urilor și CTE-urilor:

http://org.AEM.eu.int/organisation/PFN-eionet_group.html

Infrastructura și instrumentele rețelei Eionet:

<http://www.eionet.eu.int/>

Reportnet:

<http://www.eionet.eu.int/reportnet.html>

Strategia AEM:

<http://org.AEM.eu.int/documents/strategy.pdf>

Agenția Europeană de Mediu
 Kongens Nytorv 6
 1050 Copenhagen K
 Danemarca

Tel: +45 33 36 71 00
 Fax: +45 33 36 71 99

Website: www.AEM.eu.int
 Întrebări: www.AEM.eu.int/enquiries

ISBN 92-9167-753-1

9 789291 677535

